

Minister Rodziny i Polityki Społecznej

DSR-IV.059.52.2023.AS

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Aleksander Pociąg
Przewodniczący
Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji

Szanowny Panie Przewodniczący,

w odpowiedzi na wystąpienie Pana Przewodniczącego z dnia 9 marca 2023 r., znak BPS.DKS.KPCPP.0330.10.2023, dotyczące przedstawienia pisemnego stanowiska w sprawie petycji, będącej przedmiotem posiedzenia Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji w dniu 8 marca 2023 r. (P10-85/22), w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, w celu rozszerzenia uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego na osoby niepełnosprawne z orzeczeniem o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym bez ograniczeń ze względu na wiek powstania niepełnosprawności, uprzejmie informuję.

Katalog osób uprawnionych do zasiłku pielęgnacyjnego zawiera art. 16 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r., poz. 390) .

Zgodnie niezmiennym od dnia wejścia w życie ustawy o świadczeniach rodzinnych, tj. od ponad 18 lat, przepisem art. 16 ust. 3 tej ustawy, zasiłek pielęgnacyjny przysługuje osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Ww. przepis jednoznacznie wskazuje, że zasiłek pielęgnacyjny przysługuje osobie niepełnosprawnej legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21. roku życia, natomiast jeżeli niepełnosprawność powstała po ukończeniu przez osobę niepełnosprawną ww. wieku, zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje.

Ww. warunek dotyczy wszystkich osób niepełnosprawnych legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, które ubiegają się o zasiłek pielęgnacyjny i nie przewiduje nierówności w jego przyznawaniu – spełnienie ww. warunku powoduje przyznanie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego, zaś nie spełnienie tego warunku oznacza brak prawa do zasiłku.

Nie są prowadzone prace nad zmianami obowiązujących od ponad 18 lat, ww. ustawowych warunków przyznawania zasiłku pielęgnacyjnego w zakresie rozszerzenia katalogu osób do niego uprawnionych.

Jednocześnie należy zauważyć, że wsparcie osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin to jeden z priorytetów aktualnej polityki państwa. Kwestia poprawy sytuacji materialnej osób z niepełnosprawnościami i opiekunów tych osób wymaga zmian stanowiących podstawę stworzenia zintegrowanego i spójnego systemu wsparcia, które w jak największym stopniu będzie odpowiadało na potrzeby tej grupy społecznej.

W tym celu, w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej przygotowany został projekt ustawy o świadczeniu wspierającym, który zakłada przebudowę dotychczasowego systemu świadczeń dla osób z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów poprzez wprowadzenie od 1 stycznia 2024 r. do systemu prawnego nowego rodzaju świadczenia - świadczenia wspierającego kierowanego bezpośrednio do osoby z niepełnosprawnością.

Zgodnie z założeniami projektu, świadczenie wspierające będzie przysługiwać bez względu na wiek osoby niepełnosprawnej, datę powstania niepełnosprawności, czy dochód tej osoby. Świadczenie to będzie przysługiwać również niezależnie od innych form wsparcia otrzymywanych przez osoby niepełnosprawne, np. renty czy zasiłku pielęgnacyjnego.

Aby uzyskać świadczenie wspierające, osoba z niepełnosprawnością będzie musiała uzyskać w wojewódzkim zespole do spraw orzekania o niepełnosprawności decyzję ustalającą odpowiedni poziom potrzeby wsparcia wydaną w ramach zmodyfikowanego systemu orzecznictwa o niepełnosprawności.

Istotne jest, że prawo do złożenia wniosku o ustalenie osobie niepełnosprawnej poziomu potrzeby wsparcia będzie niezależne od daty powstania niepełnosprawności czy rodzaju posiadanego przez tę osobę stopnia niepełnosprawności.

Planuje się, że świadczenie wspierające będzie wprowadzane w trzech etapach:

- I etap – od 1 stycznia 2024 r. – świadczenie wspierające będzie dostępne dla osób z niepełnosprawnościami z najwyższym poziomem potrzeb wsparcia i będzie przysługiwać w wysokości 200% renty socjalnej.
- II etap – od 1 stycznia 2025 r. – świadczenie wspierające będzie dostępne także dla osób z niepełnosprawnościami ze średnim poziomem potrzeb wsparcia i będzie przysługiwać w wysokości 100% renty socjalnej.
- III – ostatni etap – od 1 stycznia 2026 r. – świadczenie wspierające będzie dostępne także dla osób z niepełnosprawnościami z najniższym poziomem potrzeb wsparcia i będzie przysługiwać w wysokości 50% renty socjalnej.

Ostateczny kształt proponowanych zmian uzależniony jest od dalszego przebiegu procesu legislacyjnego ww. ustawy – projekt jest obecnie przedmiotem prac Sejmu.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny

i Polityki Społecznej

Barbara Socha

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/